

a tényállás az volt, hogy a közkereseti társaság egyik tagjának kilépése után, a most már egyéni céggé átalakult üzletet, annak tulajdonosa ugyanazon szövegű cég alatt folytatta, mint amilyen cég alatt a megszűnt közkereseti társaság be volt jegyezve. Helyesen emeli ki a Kuria itt azt a szempontot, hogy ez a cégazonosság a kényszeregyesség joghatályának megítélésé szempontjából közömbös, mert jogokat és kötelezettségeket nem a cég, hanem annak neve alatt az egyén vagy a társaság szerez, már pedig ha a cégből az egyik tag kilépett, úgy az egyesség joghatálya a cégben visszamaradt s nem az abból kilépett tagra terjed ki. Az a körülmény sem változtat ezen a jogi helyzeten, hogy az egyéni cég a közkereseti társaságnak jogutódja lévén, voltaképpen a hitelezők egy része még a régi társaság ellen fordulhat. A k. e. rendelet 92. §-ában 3. bekezdése folytán ugyanis nincs akadályja annak, hogy az adóssal együtt vagy egyetemlegesen kötelezettek továbbra is kötelezettségben álljanak és az egyesség joghatálya csupán az adóssra vagyis az egyességi eljárás megindítása időpontjában volt társasági tagokra terjedjen ki.

A Kuria ítéletének indokolása, mely egyébként, mint arra már korábbi cikkemben is rámutattam, az osztrák és német joggyakorlatban kialakult álláspontnak is megfelel, remélhetőleg tiszta helyzetet teremt e kérdésben és a bírói gyakorlatban vitán kívül állóvá teszi azt az egyedül helytálló felfogást, hogy a k. e. joghatálya a közkereseti társaságnak vagy betéti társaságnak csupán az eljárás megindítása idején meglévő tagjaira terjed ki s nem azokra, akik már korábban kiléptek.

Dr. György Ernő.

Ingózálogjogszerzés szimbólikus átadással. Az ingó jelzálogjognak jogrendszerünkben való ismeretlensége mellett a gazdasági érdekeltségnek különösen egyes foglalkozási ágak körében (a sörgyáraknak a koreszmárosokhoz, csaposokhoz való jogviszonyában) állandóan érzett szükséghiány volt, hogy a folyósítandó kölcsön biztonságát nem lehetett kellőképp megalapozni. Nyitva állott ugyan az a lehetőség, hogy az adós már előre a kölcsön felvétele előtt egyességet kössön a hitelezővel 24 órás teljesítési idővel és az egyesség alapján a hitelező végrehajtás útján szerezzen zálogjogot, de ennek az eljárásnak jelentékeny költségessége a kerülő uttól függetlenül is távoltartotta a legtöbb esetben a feleket ennek az eszköznek az igénybevételéhez. Hogy a zálogtárgy továbbra is megmaradhasson az adós kezén és annak gazdasági körében betöltse a maga szerepét és az adós folytatni tudja üz-

letét, amelynek jövedelméből remélt a hitelező is kielégítést, ismételten kísérleteztek azzal a megoldással, hogy az adós hitelezőjének jelképileg átadja zálogjogi lekötöttséggel a lekötendő ingóságokat, a hitelező azt rendszerint egy zálogtartó kirendelésével átvettnek kijelenti, de maguk a zálogtárgyak fizikailag továbbra is az adós birtokában maradtak. A gyakorló ügyvédség ezt a kényszer expedienst mindig aggályosnak találta és kénytelen volt a feleket figyelmeztetni, hogy a zálogjog érvényessége adott esetekben a bíróságok megítélése szerint kérdéses lehet, a végeredmény az volt, hogy igen sok ügylet a kellő biztonság elérhetésének híján a közgazdaság kárára elmaradt, existenciák önálló megélhetés lehetőségétől üttettek el és az üzleti forgalom is rövideget szenvedett.

Az ingó jelzálogjog megteremtését célzó törvényhozási előmunkálatok azt a reménységet keltették, hogy az itt mutatkozó bajokon jövendő jogunk segíteni fog. Sajnos, úgy látszik, ez a reménység egyelőre megfeneklett. Annál örvedesebb, ha most a Kuria egy légujabbán hozott határozatával (Pk. V. 7439/1928.) ebben a kényes kérdésben a közgazdasági érdekek teljes figyelemmel tartásával állást foglalt és kimondotta, hogy a zálogtartó kirendelésével symbolikusan átadott tárgyakra még ha azok az adós birtokában maradtak is, érvényesen szereztetett meg a zálogjog. A konkrét tényállás teljességéhez hozzátartozik az is, hogy az adós telepén a zálogtárgyakon a zálogjogi lekötést tudtuladó tábla helyeztetett el. A Kuria a törvényszék azon végzését, amely a zálogjogot fizikai átadás híján a magánjogi törvénykönyv javaslatára is utalással érvénytelennek mondotta ki, megváltoztatta. Puszta az érdekelt felek magángazdasági szempontjából támasztható aggályokat is figyelembe véve, ezek elhárítására is ott van az egyes tárgyakon elhelyezett tábla figyelmeztetője, és a fentiek értelmében az egyetemes közgazdasági érdek is az ilyenü zálogjogi lekötöttség érvényességének elismerését sürgette. A gazdasági körök bizonyára hálásan fogják tudomásul venni, hogy a Kuria ezt a sokáig tisztázatlan kérdést a gazdasági szükségletek irányában rendezte.

B. S.

A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény ellenére létrejött ügylet érvényessége. A kir. Kuria P. IV. 9585/1928. sz. határozatával (Hiteljogi Döntvénytár 1928. évf. 80. eset) kimondotta, hogy az 1900. évi XXV. t.c. szerint hatálytalan jogügylet utólagosan sem válik hatályossá azáltal, hogy a megrendelő a vétel tárgyát átvette, arról váltót adott és ismételten újító váltókat adott és a vételtárgyat használatba vette.

Ez a döntés, bár igen messzemenően a jogszabályértelme-